

دانشکده گردشگری

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

رشته مدیریت جهانگردی-گرایش برنامه ریزی و توسعه جهانگردی

عنوان پایان نامه:

امکان سنجی حوزه‌های اکوتوریسم شهرستان تالش

به منظور برنامه‌ریزی گردشگری پایدار

استاد راهنما:

دکتر سعید خدائیان

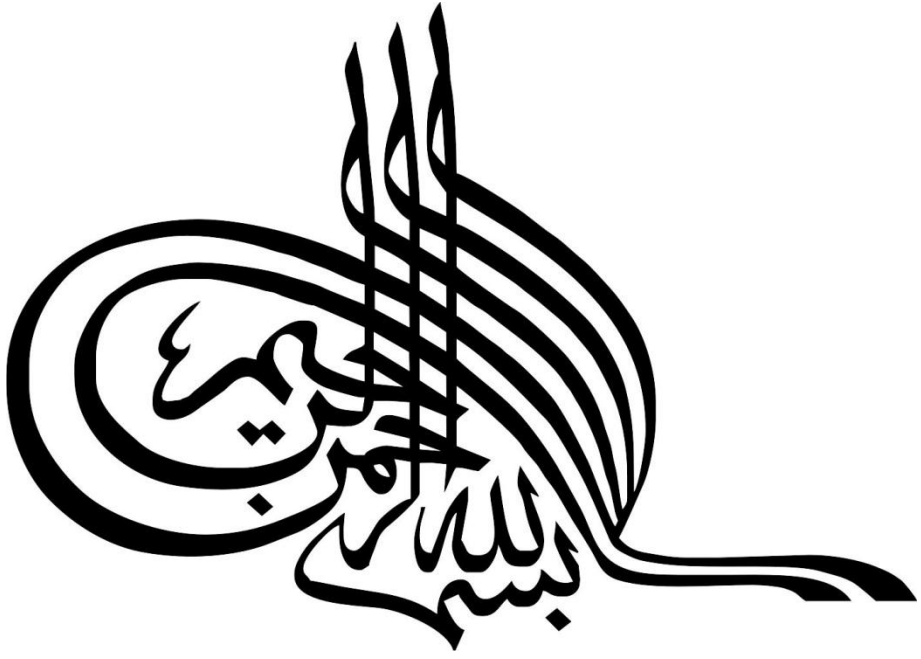
استاد مشاور:

دکتر لیلا وثوقی

پژوهشگر:

نازنین فکری زاد

بهمن ۱۳۹۲

دانشگاه سمنان

دانشکده گردشگری

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

رشته مدیریت جهانگردی-گرایش برنامه ریزی و توسعه جهانگردی

عنوان پایان نامه:

امکان سنجی حوزه‌های اکوتوریسم شهرستان تالش

به منظور برنامه‌ریزی گردشگری پایدار

استاد راهنما:

دکتر سعید خدائیان

استاد مشاور:

دکتر لیلا وثوقی

پژوهشگر:

نازنین فکری زاد

بهمن ۱۳۹۲

"استفاده از مفاد و نتایج پایان نامه بدون مجوز کتبی دانشگاه سمنان ممنوع است."

تعهد نامه:

اینجانب نازنین فکری زاد، دانشجوی کارشناسی ارشد رشته مدیریت جهانگردی، گرایش برنامه‌ریزی و توسعه جهانگردی دانشگاه سمنان، دانشکده گردشگری، گروه مدیریت جهانگردی تعهد می‌نمایم که محتوای این پایان نامه نتیجه تلاش و تحقیقات خود بوده و از هیچ منبعی کپی برداری نشده و به پایان رسانیدن آن نتیجه تلاش و مطالعات مستمر اینجانب و راهنمایی و مشاوره اساتید محترم بوده است. در صورت اثبات خلاف مندرجات فوق، به تشخیص دانشگاه مطابق با ضوابط و مقررات حاکم (قانون حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان و قانون ترجمه و تکثیر کتب و نشریات و آثار صوتی، ضوابط و مقررات آموزشی، پژوهشی و انضباطی ...) با اینجانب رفتار خواهد شد و حق هرگونه اعتراض در خصوص احقاق حقوق مکتسب و تشخیص و تعیین تخلف و مجازات را از خویش سلب می‌نمایم. در ضمن، مسؤولیت هرگونه پاسخگویی به اشخاص اعم از حقیقی و حقوقی و مراجع ذی صلاح (اعم از اداری و قضایی) به عهده اینجانب خواهد بود و دانشگاه هیچ گونه مسؤولیتی در این خصوص نخواهد داشت.

امضاء

نام و نام خانوادگی

تاریخ: / / ۱۳۹۲

تقدیم به مهربان فرشتگانی که:

لحظات ناب باور بودن، لذت و غرور دانستن، جسارت خواستن، عظمت رسیدن و تمام تجربه های
یکتا و زیبای زندگیم، مدیون حضور سبز آنهاست.

تقدیم به خانواده عزیزم.

تقدیر و تشکر

شکر و سپاس خدای را که بزرگترین امید و یاور در لحظه لحظه زندگی است. به امید آنکه توفیق یابم جز خدمت به خلق او نکوشم.

بدون شک جایگاه و منزلت معلم، اجل از آن است که در مقام قدردانی از زحمات بی شائبه‌ی او، با زبان قاصر و دست ناتوان چیزی بنگاریم؛ اما از آنجا که تجلیل از معلم، سپاس از انسانی است که هدف و غایت آفرینش را تأمین می‌کند و سلامت امانت‌هایی را که به دستش سپرده‌اند، تضمین؛ بر حسب وظیفه و از باب ادب از پدر و مادر عزیزم، این دو معلم بزرگوار که همواره بر کوتاهی و درشتی من، قلم عفو کشیده و کریمانه از کنار غفلت‌هایم گذشته‌اند و در تمام عرصه‌های زندگی یار و یآوری بی چشمداشت برای من بوده‌اند؛

از استاد فرزانه و گرانقدر، جناب آقای دکتر سعید خدائیان که در کمال سعه صدر، با حسن خلق و فروتنی، از هیچ کمکی در این عرصه بر من دریغ ننمودند و با راهنمایی‌ها و نظرات گهربار و ارزنده‌شان نقش چشمگیری در به ثمر رسیدن این تحقیق داشتند و زحمت راهنمایی این پژوهش را بر عهده گرفتند؛

از استاد محترم و اندیشمند، سرکار خانم دکتر لیلا وثوقی که زحمت مشاوره این اثر را در حالی متقبل شدند که بدون مساعدت ایشان، این پروژه به نتیجه مطلوب نمی‌رسید؛

از استاد فرهیخته؛ جناب آقای دکتر بهروز ارسطو، که مرا مشفقانه و صمیمانه یاری داده‌اند؛

از اساتید بزرگوار و گرامی؛ آقایان دکتر امین بیدختی و دکتر نجارزاده که زحمت داوری این پایان‌نامه را متقبل شدند و با ارائه پیشنهادهای سازنده، موجب غنای علمی تحقیق گردیدند،

و همچنین از خواهران مهربانم: شهین و شیرین عزیز، که با همفکری و حمایت خود، مرا در انجام این پژوهش همراهی نمودند، کمال تشکر و قدر دانی را دارم. باشد که این خردترین بخشی از زحمات ایشان را سپاس گوید.

چکیده:

به منظور اجتناب از پیامدهای نامطلوب گردشگری، توسعه آن باید اندیشیده شده باشد. یکی از اولین اقدامات جهت حصول به این مهم، شناسایی مکان‌های مناسب برای توسعه گردشگری و برنامه‌ریزی زمین است که در نهایت به الگوی بهینه توسعه مقصد گردشگری منجر خواهد شد. شهرستان تالش به دلیل برخورداری از جاذبه‌های کم نظیر طبیعی همچون کوهستان، جنگل‌های انبوه، رودخانه، روستاهای بیلاقی-تاریخی، آبشارها، چشمه‌های طبیعی و همچنین سواحل زیبای دریای خزر، از منظر اکوتوریسم دارای پتانسیل‌های بسیار مناسبی است؛ اما متأسفانه عدم مدیریت صحیح گردشگری و توسعه ناپایدار آن، با روندی فزاینده منجر به نابودی این منابع منحصر به فرد گردیده است. لذا در این پژوهش با هدف شناسایی و اولویت‌بندی پهنه‌های مستعد توسعه اکوتوریسم بر آن شدیم تا با شناسایی بهترین مکان‌ها برای توسعه گردشگری، ضمن حفاظت از این منابع ارزشمند، به ارائه راهکارهایی جهت توسعه پایدار گردشگری در شهرستان تالش بپردازیم. بدین منظور با توجه به ابعاد توسعه پایدار (زیست محیطی، اقتصادی و اجتماعی - فرهنگی)، در مرحله اول این تحقیق با بهره‌گیری از ابزار GIS و با استفاده از مدل اکولوژیکی اکوتوریسم و با در نظر گرفتن ابعاد زیست محیطی، پهنه‌های مستعد توسعه اکوتوریسم متمرکز و گسترده شناسایی شدند. یافته‌ها حاکی از آن است که ۲۷۹ کیلومتر مربع از اراضی شهرستان، مستعد توسعه اکوتوریسم متمرکز طبقه ۱، ۱۲۷ کیلومتر مربع، مستعد توسعه اکوتوریسم متمرکز طبقه ۲، ۶۵۸ کیلومتر مربع، مستعد اکوتوریسم گسترده طبقه ۱ و ۸۸۳ کیلومتر مربع، مستعد اکوتوریسم گسترده طبقه ۲ می‌باشند. همچنین بخش مرکزی شهرستان تالش، بیشترین سهم از پهنه‌های مستعد توسعه اکوتوریسم متمرکز و گسترده را به خود اختصاص داد. سپس در مرحله دوم، جهت تکمیل یافته‌های حاصل از مدل اکولوژیکی اکوتوریسم، با به کار گیری سامانه اطلاعات جغرافیایی (GIS) و فرایند تحلیل سلسله مراتبی (AHP)، پهنه‌های مناسب توسعه اکوتوریسم در شهرستان تالش، با در نظر گرفتن ابعاد اقتصادی و اجتماعی - فرهنگی به ترتیب اولویت مشخص شدند. بر اساس یافته‌های پژوهش حاضر، بخش مرکزی با برخورداری از مساحت ۵۵۴ کیلومتر مربع از مجموع پهنه‌های با درجه بسیار مناسب و مناسب، اولویت اول را جهت برنامه‌ریزی توسعه گردشگری به خود اختصاص داده است و پس از آن به ترتیب بخش‌های کرگانرود، اسالم و حویق در اولویت‌های بعدی قرار دارند. در نهایت بخش مرکزی هم از نظر بعد زیست محیطی و هم اقتصادی و اجتماعی - فرهنگی به عنوان اولویت اول برای برنامه‌ریزی و توسعه اکوتوریسم شناخته شد.

واژگان کلیدی:

توسعه پایدار گردشگری، اکوتوریسم، امکان‌سنجی، سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS)، فرایند تحلیل سلسله مراتبی (AHP)، شهرستان تالش.

فهرست مطالب

عنوان	شماره صفحه
فصل اول: کلیات پژوهش	۱-۱۰
۱-۱- مقدمه	۲
۱-۲- بیان مسأله	۳
۱-۳- اهمیت و ضرورت انجام تحقیق	۶
۱-۴- سؤالات تحقیق	۷
۱-۵- فرضیات تحقیق	۷
۱-۶- اهداف تحقیق	۷
۱-۶-۱- هدف کلی	۷
۱-۶-۲- اهداف فرعی	۸
۱-۷- استفاده کنندگان از نتایج تحقیق	۸
۱-۸- تعریف واژگان تخصصی تحقیق	۸
۱-۹- جمع بندی فصل اول	۹
۱-۱۰- مراحل انجام تحقیق	۱۰
فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه پژوهش	۱۱-۴۹
۱-۲- مقدمه	۱۲
۲-۲- گردشگری	۱۲
۳-۲- مفهوم گردشگری پایدار	۱۳
۳-۲-۱- اصول گردشگری پایدار	۱۵
۳-۲-۲- ابعاد گردشگری پایدار	۱۶
۴-۲- اثرات زیان بخش توسعه ناپایدار گردشگری	۱۸
۵-۲- اکوتوریسم	۲۰
۵-۲-۱- مفهوم اکوتوریسم	۲۰

۲۵گونه‌شناسی اکوتوریسم.....	۲-۵-۲
۲۷اثرات مثبت آن.....	۲-۶-۲
۲۷تأثیر اکوتوریسم بر محیط زیست.....	۲-۶-۱
۲۸تبعات اقتصادی توسعه پایدار اکوتوریسم.....	۲-۶-۲
۲۹آثار اجتماعی - فرهنگی توسعه پایدار اکوتوریسم.....	۲-۶-۳
۳۱برنامه‌ریزی فضایی و آمایش سرزمین.....	۲-۷
۳۲برنامه‌ریزی فضایی اکوتوریسم.....	۲-۸
۳۳مدل اکولوژیکی اکوتوریسم.....	۲-۹
۳۵سامانه‌ی اطلاعات جغرافیایی (GIS).....	۲-۱۰
۳۶کاربرد GIS در ارزیابی و برنامه‌ریزی گردشگری.....	۲-۱۱
۴۰پیشینه تحقیق.....	۲-۱۲
۴۰تحقیقات داخلی.....	۲-۱۲-۱
۴۴تحقیقات خارجی.....	۲-۱۲-۲
۴۹جمع بندی فصل دوم.....	۲-۱۳
۵۰ - ۸۰ فصل سوم: روش‌شناسی پژوهش	
۵۱مقدمه.....	۳-۱
۵۱نوع تحقیق.....	۳-۲
۵۲روش تحقیق.....	۳-۳
۵۴فرایند تحلیل سلسله مراتبی (AHP).....	۳-۳-۱
۵۵اصول فرایند تحلیل سلسله مراتبی.....	۳-۳-۲
۵۵جامعه آماری.....	۳-۴
۵۵نمونه آماری و روش نمونه‌گیری.....	۳-۵
۵۶قلمرو تحقیق.....	۳-۶
۵۶قلمرو زمانی تحقیق.....	۳-۶-۱
۵۶قلمرو مکانی تحقیق.....	۳-۶-۲

۵۶	۷-۳- روش گردآوری داده‌ها.
۵۷	۸-۳- سنجش روایی و پایایی پرسش نامه.
۵۸	۹-۳- ابزار تحقیق.
۶۱	۱۰-۳- معرفی منطقه مورد مطالعه.
۶۱	۱-۱۰-۳- موقعیت جغرافیایی و حدود سیاسی شهرستان تالش.
۶۲	۲-۱۰-۳- ویژگی‌های طبیعی.
۶۴	۳-۱۰-۳- ویژگی‌های انسانی.
۶۵	۴-۱۰-۳- ویژگی‌های گردشگری.
۶۶	۱-۴-۱۰-۳- پتانسیل‌ها و جاذبه‌های گردشگری شهرستان تالش.
۷۷	۲-۴-۱۰-۳- تأسیسات و تسهیلات گردشگری.
۸۰	۱۱- جمع بندی فصل سوم.
۸۱ - ۱۱۴	فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده‌ها.
۸۲	۱-۴- مقدمه.
۸۳	۲-۴- ارزیابی توان اکولوژیکی اکوتوریسم.
۸۳	۱-۲-۴- ارتفاع از سطح دریا.
۸۷	۲-۲-۴- شیب.
۹۰	۳-۲-۴- بافت خاک، زمین شناسی، پوشش زمین.
۹۴	۴-۲-۴- اقلیم و آب و هوا و منابع آب.
۹۸	۵-۲-۴- شناسایی پهنه‌های مستعد توسعه اکوتوریسم متمرکز و گسترده.
۱۰۱	۳-۴- اولویت بندی پهنه‌های مستعد توسعه اکوتوریسم.
۱۰۱	۱-۳-۴- مقایسات زوجی معیارها و زیرمعیارها و محاسبه ضریب اهمیت آنها.
۱۰۴	۲-۳-۴- شناسایی پهنه‌های مستعد توسعه اکوتوریسم بر اساس اولویت.
۱۱۳	۴-۴- بررسی فرضیه‌ها.
۱۱۴	۵- جمع بندی فصل چهارم.

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری.....۱۱۵-۱۲۵

۱-۵- مقدمه.....۱۱۶

۲-۵- خلاصه پژوهش.....۱۱۶

۳-۵- بحث و نتیجه گیری.....۱۱۸

۴-۵- پاسخ به سؤالات.....۱۲۲

۵-۵- محدودیت‌های تحقیق.....۱۲۴

۶-۵- پیشنهادات بر اساس یافته‌های پژوهش.....۱۲۵

۷-۵- پیشنهادات به پژوهشگران آینده.....۱۲۵

۸-۵- جمع بندی فصل پنجم.....۱۲۶

منابع.....۱۳۶-۱۲۷

منابع فارسی.....۱۲۸

منابع انگلیسی.....۱۳۲

منابع الکترونیکی.....۱۳۶

پیوست‌ها.....۱۴۲-۱۳۷

پرسش‌نامه.....۱۳۸

فهرست جداول

عنوان	شماره صفحه
جدول ۱-۲- ترانزنامه اثرات زیست محیطی گردشگری	۱۸
جدول ۲-۲- اثرات بالقوه توریسم در جوامع.....	۱۹
جدول ۳-۲- مقایسه اکوتوریسم نرم و سخت.....	۲۵
جدول ۴-۲- مدل اکولوژیکی اکوتوریسم.....	۳۴
جدول ۵-۲- توانمندی‌های GIS و کاربرد آن در گردشگری.....	۳۸
جدول ۶-۲- مشکلات و چالش‌های پیش روی توسعه پایدار گردشگری و نقش GIS در رفع آنها.....	۳۹
جدول ۷-۲- معیارهای محدود کننده زیست محیطی سایت‌های گردشگری ساحلی.....	۴۲
جدول ۸-۲- فاکتورها و معیارها در تجزیه و تحلیل شایستگی اراضی برای اکوتوریسم.....	۴۸
جدول ۱-۳- تعیین ارزش معیارها نسبت به بکدیگر توسط نظرات کارشناسی.....	۵۴
جدول ۲-۳- جمعیت شهرستان تالش به تفکیک سکونت در نقاط شهری و روستایی و جنسیت.....	۶۴
جدول ۳-۳- انواع راه‌های تحت پوشش اداره راه و ترابری شهرستان تالش.....	۷۷
جدول ۴-۳- انواع راه‌های تحت پوشش اداره راه و ترابری شهرستان تالش (ادامه).....	۷۸
جدول ۵-۳- وسایل نقلیه عمومی درون شهری بر حسب نوع در پایان سال ۱۳۸۹.....	۷۸
جدول ۶-۳- مشخصات هتل‌های شهرستان تالش.....	۷۹
جدول ۷-۳- تعداد اقامتگاه‌های عمومی و واحدهای صرف غذا و نوشیدنی در نقاط شهری و روستایی.....	۷۹
جدول ۸-۳- مشخصات مجتمع‌های گردشگری شهرستان تالش.....	۷۹
جدول ۹-۳- مشخصات مهمان پذیرهای شهرستان تالش.....	۸۰
جدول ۱۰-۳- مشخصات واحدهای پذیرایی و بین راهی شهرستان تالش.....	۸۰
جدول ۱۱-۳- تعداد مؤسسات درمانی و تخت‌های موجود بر حسب وضعیت حقوقی.....	۸۰
جدول ۱-۴- مساحت نواحی مستعد توسعه اکوتوریسم متمرکز و گسترده در بخش‌های چهارگانه.....	۹۸

- جدول ۴-۲- ضریب اهمیت معیارها.....۱۰۲
- جدول ۴-۳- ضریب اهمیت زیرمعیارهای جاذبه طبیعی.....۱۰۲
- جدول ۴-۴- ضریب اهمیت زیرمعیارهای جاذبه فرهنگی.....۱۰۳
- جدول ۴-۵- ضریب اهمیت زیرمعیارهای راه‌های دسترسی.....۱۰۳
- جدول ۴-۶- ضریب اهمیت زیرمعیارهای تسهیلات و امکانات.....۱۰۴
- جدول ۴-۷- ضریب اهمیت زیرمعیارهای نزدیکی به سکونتگاه‌ها.....۱۰۴
- جدول ۴-۸- مساحت نواحی مناسب توسعه اکوتوریسم بخش‌های چهارگانه شهرستان تالش.....۱۱۳

فهرست شکل‌ها

عنوان	شماره صفحه
شکل ۱-۲ - مثلث توسعه پایدار - عناصر کلیدی و رابطه آنها.....	۱۷
شکل ۲-۲ - رابطه اکوتوریسم با سایر اشکال گردشگری.....	۲۲
شکل ۳-۲ - مدل اکوتوریسم پایدار.....	۲۴
شکل ۴-۲ - مکان‌یابی مناسب سایت‌های اکوتوریسم جهت به حداکثر رساندن آثار مثبت توسعه.....	۳۰
شکل ۴ - ۱ - مدل Small.....	۱۰۵
شکل ۴ - ۲ - مدل Large.....	۱۰۶

فهرست نمودارها

عنوان	شماره صفحه
نمودار ۱-۱- مراحل انجام تحقیق.....	۱۰
نمودار ۱-۲- اصول اکوتوریسم	۲۳
نمودار ۱-۳- مدل فرایند تحلیل سلسله مراتبی به کار رفته در تحقیق.....	۵۹
نمودار ۲-۳- فرایند شناسایی و اولویت‌بندی پهنه‌های مناسب توسعه اکوتوریسم در شهرستان تالش	۶۰

فهرست نقشه ها

عنوان	شماره صفحه
نقشه ۳-۱- موقعیت شهرستان تالش به تفکیک بخش و دهستان.....	۶۱
نقشه ۴-۱- منحنی میزان	۸۴
نقشه ۴-۲- مدل رقومی ارتفاع.....	۸۵
نقشه ۴-۳- طبقات ارتفاعی	۸۶
نقشه ۴-۴- فراوانی شیب به درصد.....	۸۸
نقشه ۴-۵- جهت شیب	۸۹
نقشه ۴-۶- بافت خاک	۹۱
نقشه ۴-۷- زمین شناسی.....	۹۲
نقشه ۴-۸- پوشش زمین.....	۹۳
نقشه ۴-۹- منحنی هم‌دما	۹۵
نقشه ۴-۱۰- منحنی هم‌بارش.....	۹۶
نقشه ۴-۱۱- طبقات اقلیمی	۹۷
نقشه ۴-۱۲- پهنه‌های مستعد اکوتوریسم متمرکز طبقه ۱ و ۲	۹۹
نقشه ۴-۱۳- پهنه‌های مستعد اکوتوریسم گسترده طبقه ۱ و ۲	۱۰۰
نقشه ۴-۱۴- اهمیت پهنه‌ها بر اساس معیار جاذبه‌های طبیعی.....	۱۰۷
نقشه ۴-۱۵- اهمیت پهنه‌ها بر اساس معیار راه‌های دسترسی.....	۱۰۸
نقشه ۴-۱۶- اهمیت پهنه‌ها بر اساس معیار تسهیلات و امکانات.....	۱۰۹
نقشه ۴-۱۷- اهمیت پهنه‌ها بر اساس معیار جاذبه‌های فرهنگی.....	۱۱۰
نقشه ۴-۱۸- اهمیت پهنه‌ها بر اساس معیار نزدیکی به سکونتگاه‌ها	۱۱۱

نقشه ۴-۱۹- اهمیت په‌نه‌ها بر اساس معیارهای پنج‌گانه..... ۱۱۲

فهرست عکس‌ها

عنوان	شماره صفحه
عکس ۳-۱- ساحل گیسوم	۶۶
عکس ۳-۲- جنگل شکردشت	۶۸
عکس ۳-۳- دریاچه سد سراگاه	۶۸
عکس ۳-۴- جنگل گیسوم	۶۹
عکس ۳-۵- آبشار زمرد	۶۹
عکس ۳-۶- پارک جنگلی سیاهداران	۷۰
عکس ۳-۷- قله تیلار	۷۱
عکس ۳-۸- بیلاق سوباتان	۷۱
عکس ۳-۹- بیلاق سوباتان	۷۲
عکس ۳-۱۰- روستای مریان	۷۲
عکس ۳-۱۱- کاخ بیلاقی سردار امجد.....	۷۴
عکس ۳-۱۲- کاخ قشلاقی سردار امجد.....	۷۴
عکس ۳-۱۳- حمام تاریخی مریان.....	۷۵
عکس ۳-۱۴- سایت باستانی.....	۷۵
عکس ۳-۱۵- قلعه صلصال لیسار	۷۶

فصل اول

کلیات پژوهش

۱-۱- مقدمه

با شروع قرن بیست و یکم، صنعت گردشگری به عنوان واقعیت اجتناب‌ناپذیر قرن و اصولاً یکی از چشم‌اندازهای آینده‌ساز بشر شناخته شده است (مولایی هشتجین، ۱۳۸۶: ۲) و توسعه اکوتوریسم، به عنوان گونه‌ای از گردشگری که بیشترین سازگاری را با اصول توسعه دارد، بیش از پیش مورد توجه قرار گرفته است. به گونه‌ای که پیچیدگی و تراکم موجود در زندگی شهری، توجه عده‌ی زیادی از مردم را به سمت طبیعت جلب می‌کند. در این میان مناطقی که دارای توان طبیعی با ارزش‌تری باشند، بیشتر مورد توجه گردشگران قرار می‌گیرند. به این ترتیب جریان گردشگری به منظور بهره‌برداری از آرامش و زیبایی طبیعت بدان سو شکل می‌گیرد؛ که این امر پیامدهای مثبت و منفی بسیاری برای محیط زیست منطقه، فرهنگ و اقتصاد جامعه میزبان در پی خواهد داشت.

شرایط خاص جغرافیای طبیعی مناطق مختلف ایران و مکان‌یابی غیراصولی (خارج از اصول توسعه پایدار) به منظور استقرار جمعیت و فعالیت، ضمن آلودگی محیط، سبب شده است که بر اثر سوانح طبیعی، فرسایش خاک، هدر رفتن آب، سیل و زلزله، لغزش زمین و غیره، سالیانه میلیاردها ریال خسارت حاصل شود (سرور، ۱۳۸۷: ۱۰۷).

بنابراین توسعه بدون برنامه‌ریزی برای آن، موجب ایجاد پیامدهای منفی و پایدار در منابع اکولوژیک شده است. به این ترتیب ارائه نواحی گردشگری که با توان طبیعی منطقه در تناسب باشد، اهمیت فراوانی دارد. انتخاب پهنه‌های سازگار با ویژگی‌های اکولوژیکی برای توسعه فعالیت‌های گردشگری، در بدو توسعه این‌گونه فعالیت‌ها، از یک طرف بر کاهش اثرات منفی این فعالیت‌ها بر مناطق مقصد گردشگری انجامیده و از طرف دیگر زمینه را برای رونق فعالیت‌های گردشگری فراهم می‌نماید.

بدین ترتیب، به منظور دستیابی به روند بهره‌برداری بیشینه و پیوسته از قابلیت منطقه با ایجاد کمترین میزان تخریب در محیط، شایسته است با مدیریتی صحیح و هدفدار، با بکارگیری اصول امکان‌سنجی حوزه‌های اکوتوریسم، به شناخت توان‌های اکولوژیک طبیعت و ارزیابی آنها پرداخته شود